

ภาคผนวก

แนวทางการสัมภาษณ์

1. ประวัติความเป็นมาของชุมชน

- 1.1 ชุมชนชาวของเกิดใด เกิดขึ้นได้อย่างไร มีความเชื่ออะไรใหม่ในการตั้งหมู่บ้านของ
- 1.2 ขนาดและโครงสร้างของชุมชนของนั้นเป็นอย่างไร(พื้นที่หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน การขยายตัวของชุมชน)
- 1.3 สภาพของชุมชนของในอดีตเป็นอย่างไร ปัจจุบันเป็นอย่างไร
- 1.4 ชุมชนของได้ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง อะไรเป็นปัจจัย อิทธิพลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- 1.5 เครื่องอุปโภค สาธารณูปโภค (ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน) เริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อใด สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อหมู่บ้านของใหม่ อะไร อย่างไร
- 1.6 ชื่อของหมู่บ้านของมีความหมายหรือไม่ อย่างไร มีนิทานเกี่ยวกับการกำเนิดของหมู่บ้านหรือไม่
- 1.7 มีสถานที่เคารพของผู้ก่อตั้งหมู่บ้านหรือไม่ มีการไปประกอบพิธีกรรมแสดงความเคารพใหม่ ในโอกาสใด

2. ลักษณะทางกายภาพ

- 2.1 ลักษณะภูมิประเทศ
- 2.2 ลักษณะการตั้งบ้านเรือน กระจาย-รวมตัว การจัดแบ่งเป็นกลุ่ม
- 2.3 การติดต่อกับภายนอกทำได้อย่างไร

3. โครงสร้างทางสังคม

- 3.1 ในชุมชนประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีอายุต่างๆอย่างไร การย้ายถิ่นของคนวัยต่างๆ สาเหตุ
- 3.2 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นอย่างไรบ้าง

4. โครงสร้างทางครอบครัวและเครือญาติ

- 4.1 ลักษณะของครอบครัวเป็นอย่างไร (ครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวขยาย)
- 4.2 ระบบการแต่งงานแต่งงานแล้วไปอยู่กับใคร
- 4.3 การสืบสกุลถือสายพ่อหรือสายแม่
- 4.4 ระบบเครือญาติหนาแน่นไหม การนับถือผู้อาวุโสเคร่งครัดไหม
- 4.5 การแต่งงานเป็นลักษณะแต่งงานในชุมชนหรือนอกชุมชน
- 4.6 ประเพณีแต่งงานเป็นอย่างไรบ้าง

- 4.7 วิวัฒนาการของความสัมพันธ์แบบเครือญาติมีอิทธิพลต่อระบบกรรมสิทธิ์และการพัฒนาการผลิตภายในหมู่บ้านอย่างไร
- 4.8 การสืบทอดอำนาจของชุมชนเป็นไปตามสายเครือญาติหรือไม่
- 4.9 อะไรเป็นศูนย์กลางรวมของระบบเครือญาติ
- 4.10 ระบบการนับถือผู้อาวุโสในเครือญาติ การเชื้อฟังคนเฒ่าคนแก่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร
- 4.11 มีพิธีกรรมอะไรบ้างที่สำคัญๆเกี่ยวกับครอบครัว
5. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ
 - 5.1 แบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชนเป็นอย่างไรบ้าง
 - 5.2 แหล่งรายได้มาจากไหนบ้าง แหล่งที่ทำอาหารยังชีพ มีมากน้อยเพียงใด
 - 5.3 ลักษณะการครองที่ดินในหมู่บ้าน การได้มาซึ่งที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของการถือครองที่ดิน
 - 5.4 ใครเป็นเจ้าของที่ดินรายใหญ่ เขาได้ที่ดินมาอย่างไร
 - 5.5 ค่าเช่ามีอัตราอย่างไร จากอดีตมามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
 - 5.6 ความรุนแรงของหนี้สิน มากน้อยเพียงใด สาเหตุของการกู้ยืม ความสามารถในการใช้คืน
 - 5.7 มีการช่วยเหลือกันในการผลิตระหว่างครัวเรือน หมู่บ้านเดียวกันอย่างไร ระหว่างหมู่บ้านมีอย่างไร
 - 5.8 โครงสร้างชนชั้นและกรรมสิทธิ์ในหมู่บ้านเป็นอย่างไร
 - 5.9 หน้าที่ฐานะ บทบาท ของเด็กและสตรีในการผลิตมีมากน้อยเพียงใด
 - 5.10 มีการรวมตัวจัดตั้งองค์กรทางเศรษฐกิจหรือไม่
6. โครงสร้างทางการเมือง การปกครอง การตัดสินใจ
 - 6.1 ในระดับครอบครัวใครเป็นคนตัดสินใจ ในเรื่องอะไรบ้าง
 - 6.2 ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในครอบครัวหรือไม่
 - 6.3 ในชุมชนมีผู้นำอาวุโส ผู้นำตามธรรมชาติ ผู้นำด้านคุณธรรมบ้างหรือไม่ และแต่ละคนมีบทบาทมากน้อยแค่ไหน
 - 6.4 ใครคือผู้ปกครองในหมู่บ้าน ได้อำนาจมาด้วยวิธีใด มีฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไร
 - 6.5 กระบวนการตัดสินใจที่มีผลกระทบทั้งหมู่บ้านเป็นอย่างไร
 - 6.6 ชุมชนยังมีกฎระเบียบตามแบบประเพณีของหมู่บ้านบ้างหรือไม่
 - 6.7 เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้นำ ใช้คุณค่าอะไรเป็นหลัก ผู้นำเหล่านี้เป็นหลักยึดในด้านใดบ้าง มีวิธีการตรวจสอบ ควบคุม ผู้นำเหล่านี้อย่างไรบ้าง

7. โครงสร้างทางการแพทย์

- 7.1 โรคที่ชาวบ้านมักเป็นอยู่เป็นประจำคือโรคอะไร
- 7.2 ชุมชนมีวิธีการรักษาพยาบาลเวลาเกิดเจ็บป่วยอย่างไร
- 7.3 วิธีการรักษาแผนโบราณมีอะไรบ้าง
- 7.4 เวลาเจ็บป่วย ชาวบ้านมีวิธีการอธิบายหรือมีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเจ็บป่วยอย่างไรบ้าง
- 7.5 การติดต่อบุคลากรทางการแพทย์แผนโบราณมีอยู่หรือไม่ มีหลักเกณฑ์อย่างไรบ้าง
- 7.6 มีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยอะไรบ้าง ใครเป็นผู้ดำเนินการ
- 7.7 หมู่บ้านเคยมีโรคระบาดหรือไม่

8. โครงสร้างศาสนาและความเชื่อ

- 8.1 ระบบความเชื่อของหมู่บ้านมีเรื่องอะไรบ้าง ต้นกำเนิดและวิวัฒนาการของพุทธศาสนามีความเป็นมาอย่างไร
- 8.2 ต้นกำเนิดและบทบาทของรัฐในหมู่บ้าน
- 8.3 ชาวบ้านมีความศรัทธาเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนาอย่างน้อยเพียงใด ดูได้จากอะไร
- 8.4 การเข้าร่วมประกอบศาสนพิธี สอดคล้องสัมพันธ์อย่างไรต่อชุมชน
- 8.5 ระบบความเชื่อถือศาสนาที่เข้ามาสู่หมู่บ้านจากโลกภายนอก ระบบความเชื่อใหม่กระทบระบบความเชื่อเก่าหรือไม่ อย่างไร
- 8.6 โครงสร้างของวัดและชุมชนมีความสัมพันธ์กัน โดยทางใด
- 8.7 วัดทำหน้าที่อะไรบ้างในปัจจุบัน
- 8.8 บทบาทของพระมีส่วนในการปกครองหมู่บ้านและกิจกรรมของชุมชนอย่างน้อยเพียงใด อย่างไร

9. วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

- 9.1 ความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับชาวบ้านมีรูปแบบอะไรบ้าง มีความสัมพันธ์พบปะมากน้อยแค่ไหน เนื่องในโอกาสอะไร ใครเป็นศูนย์กลาง ผ่านกิจกรรมอะไรบ้าง
- 9.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหมู่บ้านกับหมู่บ้าน มีรูปแบบอะไรบ้าง มีความสัมพันธ์พบปะมากน้อยแค่ไหน เนื่องในโอกาสอะไร ใครเป็นศูนย์กลาง ผ่านกิจกรรมอะไรบ้าง
- 9.3 ชาวบ้านมีพิธีกรรมอะไรที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
- 9.4 พิธีกรรมอะไรที่ปฏิบัติในวิถีการผลิต
- 9.5 พิธีกรรมใดที่ปฏิบัติบ่อยที่สุด ในกรณีใด และให้คุณค่าทางความเชื่ออย่างไร
- 9.6 การปฏิบัติพิธีกรรมนั้นสะท้อนให้เห็นคุณค่าอะไรบ้าง

10. อัตลักษณ์ของชาวทอง

10.1 อัตลักษณ์หรือข้อที่บ่งบอกว่าเป็นทองคืออะไร

10.2 อัตลักษณ์ของความเป็นทองในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

10.3 อะไรที่ทำให้ความเป็นทองยังคงดำรงอยู่ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

10.4 ท่านคิดว่าในอนาคตหมู่บ้านทองน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดบ้าง อย่างไร เพราะเหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

รายชื่อผู้ให้ข้อมูล

เจิน พันผาย.อายุ 69 ปี. (2546, 12-18 กุมภาพันธ์).ก้านัน. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 69 ปี. (2547, 15-20 ตุลาคม). ก้านัน. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 69 ปี. (2548, 7-11 พฤษภาคม). ก้านัน. สัมภาษณ์.

จีน งานสง่า.อายุ 74 ปี. (2546, 12-18 กุมภาพันธ์).ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 74 ปี. (2546, 11-13 เมษายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 74 ปี. (2546, 19-22 กันยายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

ชู พิเศษ.อายุ 70 ปี. (2546, 12-118 กุมภาพันธ์). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 70 ปี. (2546, 11-13 เมษายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____.อายุ 70 ปี. (2548, 7-11 พฤษภาคม). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

เหิน พันผาย.อายุ 84 ปี. (2546,11-13 เมษายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____.อายุ 84 ปี. (2547,15-20 ตุลาคม). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____.อายุ 84 ปี. (2548,7-11 พฤษภาคม). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

เรียบ คำศรี.อายุ 72 ปี.(2546, 12-18 กุมภาพันธ์). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์

_____. อายุ 72 ปี. (2546, 11-13เมษายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์

_____. อายุ 72 ปี. (2546, 19-22 กันยายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์

ฮัน พิเศษ.อายุ 70 ปี. (2546, 12-118 กุมภาพันธ์). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 70ปี. (2546, 11-13 เมษายน). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

_____. อายุ 71 ปี. (2548, 7-11 พฤษภาคม). ผู้อาวุโส. สัมภาษณ์.

กลุ่มนักเรียนชมรมอนุรักษ์ของที่โรงเรียนมัธยมคลองพลู. (2546, 12-18 กุมภาพันธ์).สัมภาษณ์.

กลุ่มนักเรียนชมรมอนุรักษ์ของที่โรงเรียนมัธยมคลองพลู.(2547, 15-20 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

กลุ่มนักเรียนชมรมอนุรักษ์ของที่โรงเรียนมัธยมคลองพลู .(2548, 7-11 พฤษภาคม). สัมภาษณ์.

กลุ่มอาจารย์หมวดสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมคลองพลู ผู้ดูแลชมรม
อนุรักษ์ของ และดูแลห้องแสดงความเป็นของ. (2546, 12-18 กุมภาพันธ์).สัมภาษณ์.

กลุ่มอาจารย์หมวดสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมคลองพลู ผู้ดูแลชมรม
อนุรักษ์ของ และดูแลห้องแสดงความเป็นของ. (2547, 15-20 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

กลุ่มอาจารย์หมวดสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนมัธยมคลองพลู ผู้ดูแลชมรม
อนุรักษ์ของ และดูแลห้องแสดงความเป็นของ. (2548, 7-11 พฤษภาคม). สัมภาษณ์.

กลุ่มพระสงฆ์ที่วัดประจำตำบล(คล้ายสำนักสงฆ์). (2546, 12-18 กุมภาพันธ์).สัมภาษณ์.

กลุ่มพระสงฆ์ที่วัดประจำตำบล(คล้ายสำนักสงฆ์). (2547, 15-20 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

กลุ่มพระสงฆ์ที่วัดประจำตำบล(คล้ายสำนักสงฆ์). (2548, 7-11 พฤษภาคม). สัมภาษณ์.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาพที่ 1 การจัดแสดงหลักสูตรท้องถิ่นภาษาของ

ภาพที่ 2 นิทรรศการหลักสูตรท้องถิ่นภาษาของ

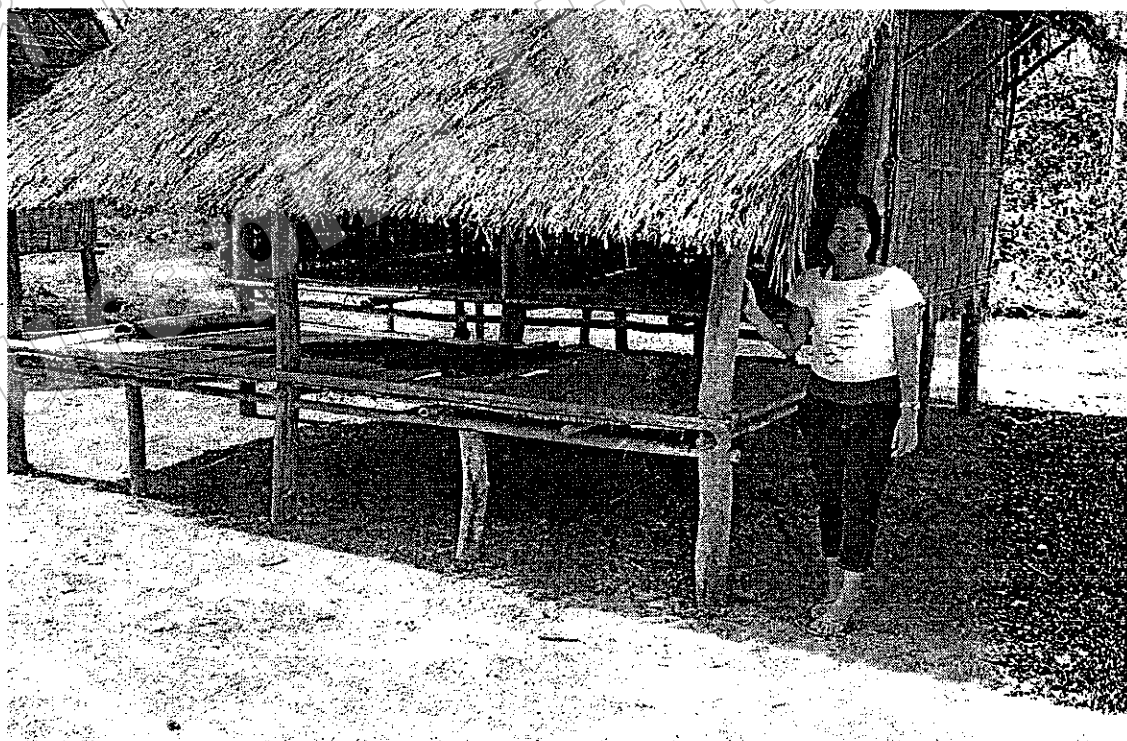
ภาพที่ 3 ปฏิทินวัฒนธรรมของ

ภาพที่ 4 กำนันเงิน ผันผาย ผู้ให้ข้อมูล

ภาพที่ 5 สัมภาษณ์ผู้อาวุโสชาวช่อง

ภาพที่ 6 สภาพบ้านดั้งเดิมแบบช่อง (1)

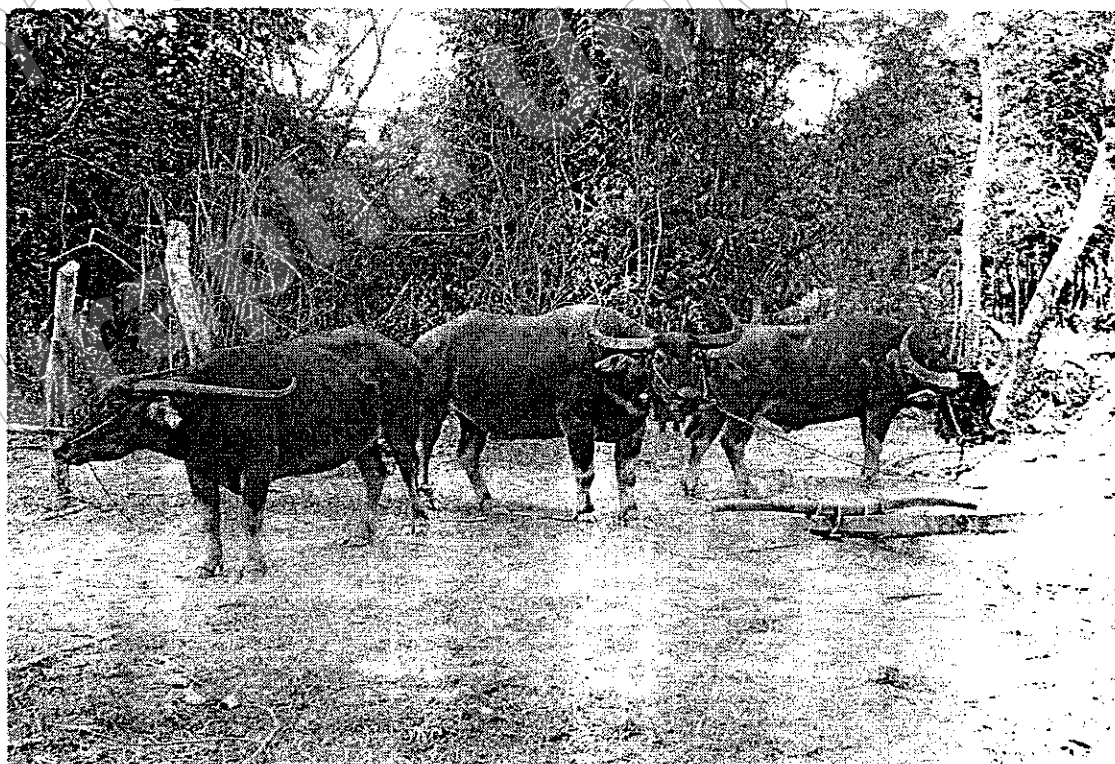
ภาพที่ 7 สภาพบ้านดั้งเดิมแบบของ (2)

ภาพที่ 8 พิธีกรรมบอกกล่าวเจ้าที่ก่อนเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ

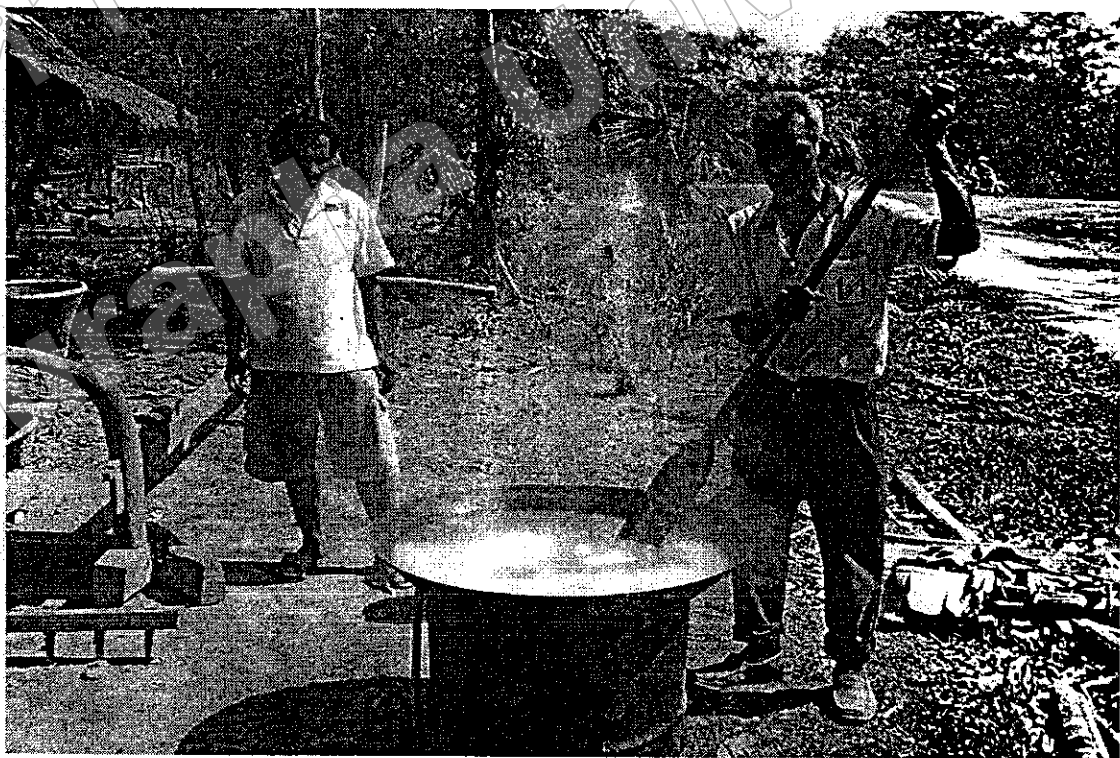
ภาพที่ 9 เครื่องเขนในพิธีกรรม

ภาพที่ 10 สัตว์เลี้ยงเพื่อใช้ในการทำมาหากิน

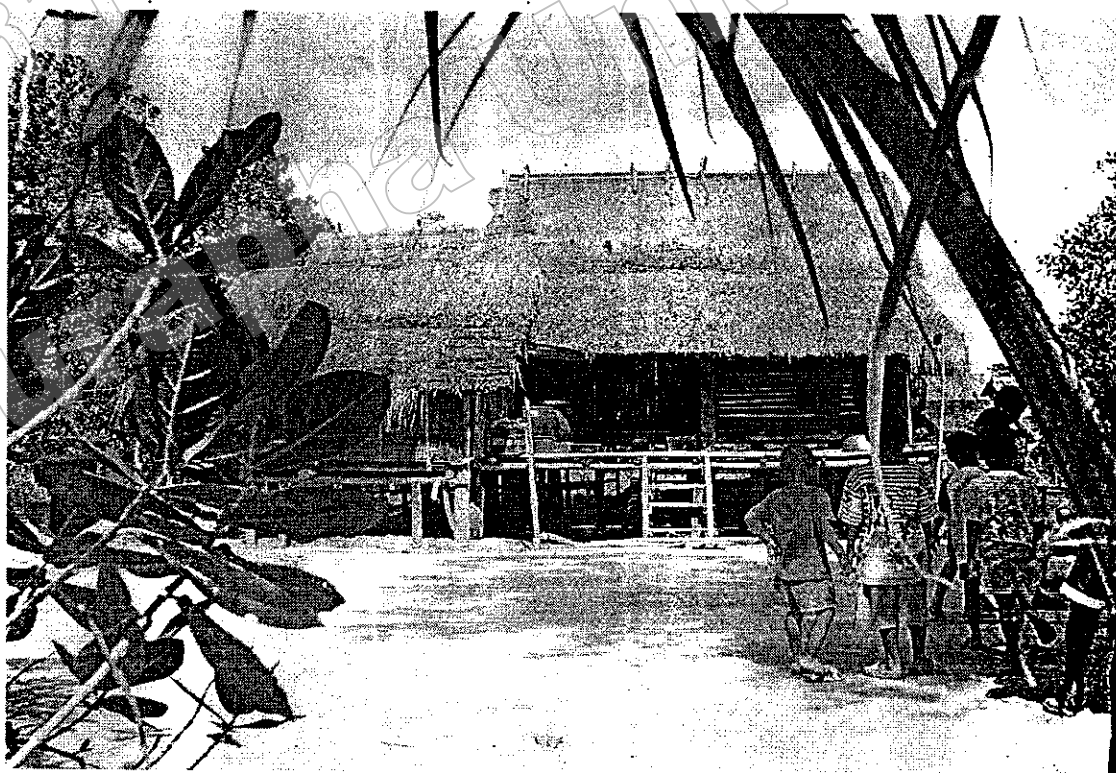
ภาพที่ 11 พาหนะในการประกอบการทำมาหากิน

ภาพที่ 12 แสดงวิธีการหุงข้าวแบบโบราณ (1)

ภาพที่ 13 แสดงวิธีการหุงข้าวแบบโบราณ (2)

ภาพที่ 14 สภาพแวดล้อมในหมู่บ้านของ

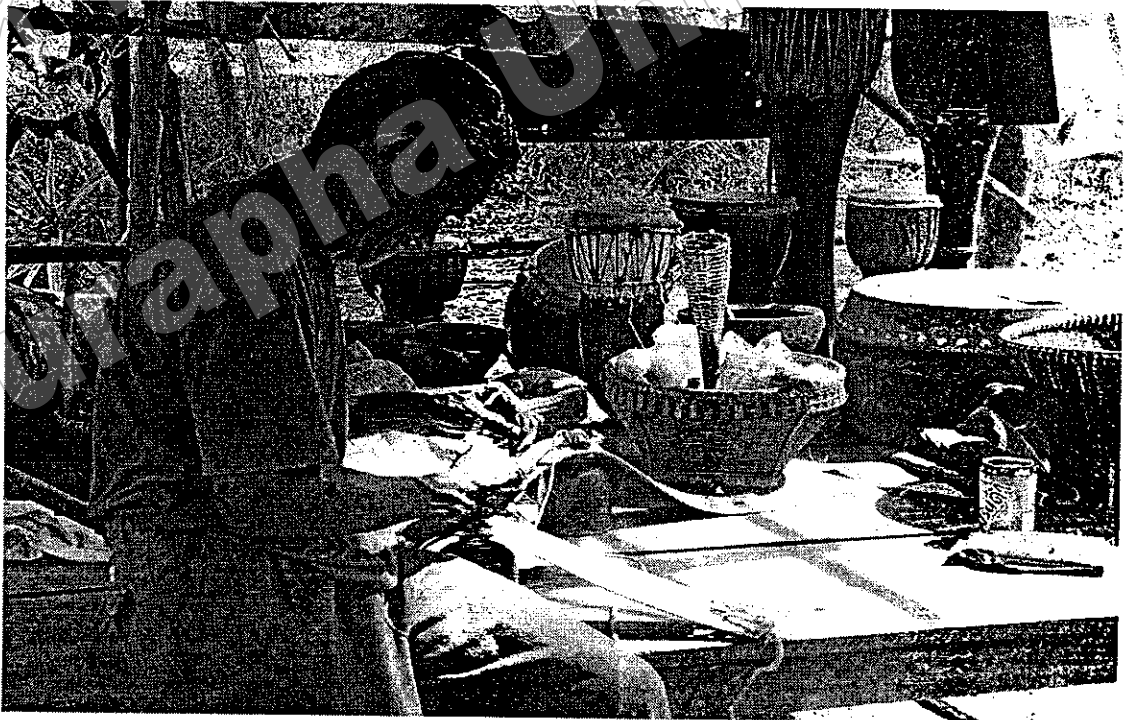
ภาพที่ 15 ชาวของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไป

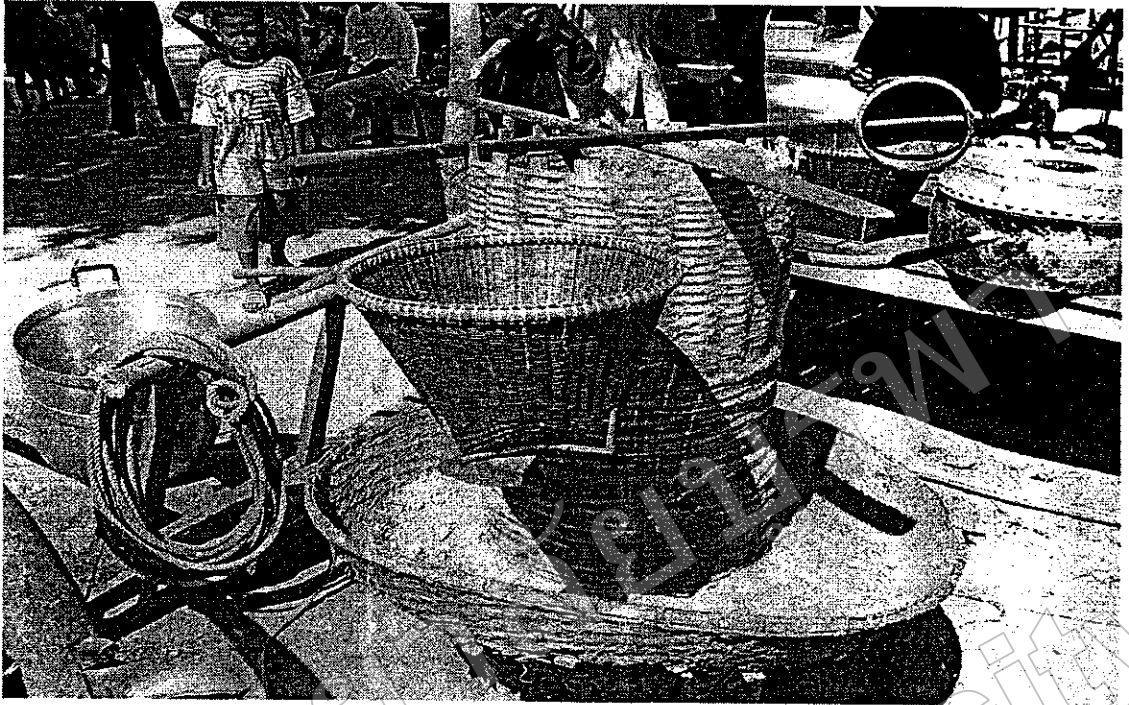
ภาพที่ 16 การแต่งกายและการละเล่นพื้นบ้าน ชั่นแย (1)

ภาพที่ 17 การแต่งการและการละเล่นพื้นบ้าน ชนแม่ (2)

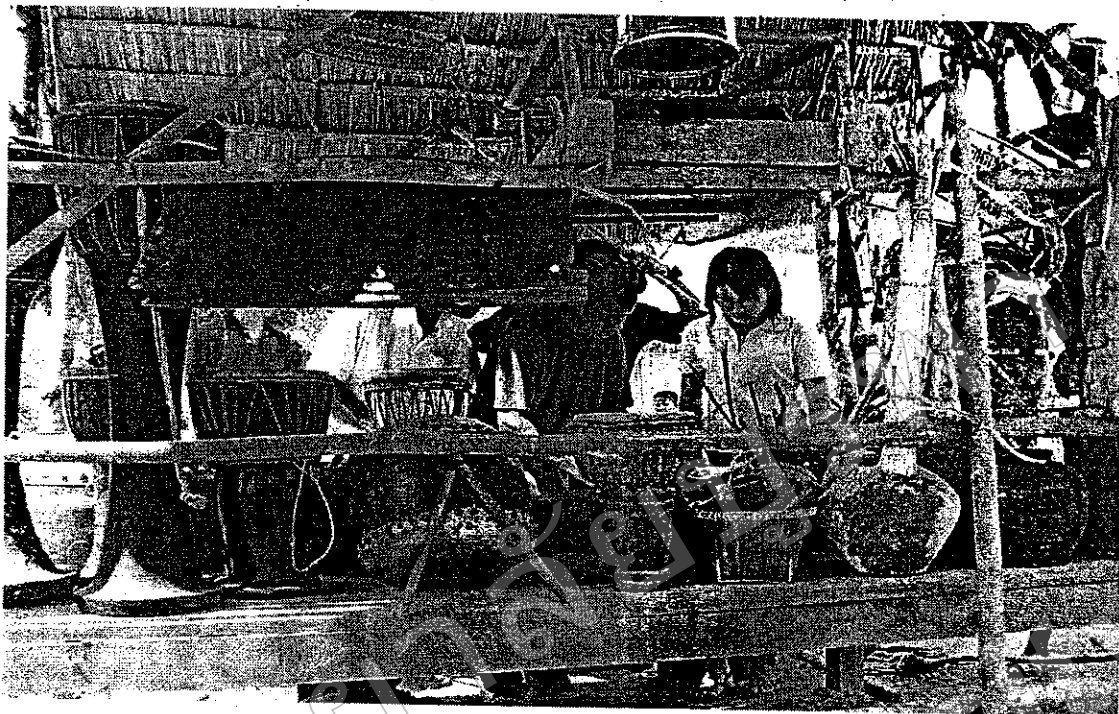
ภาพที่ 18 ลุงฮั่น พิเศษ ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ

ภาพที่ 19 เครื่องใช้ภายในครัวเรือน

ภาพที่ 20 สัมภาษณ์เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ (1)

ภาพที่ 21 สัมภาษณ์เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ (2)

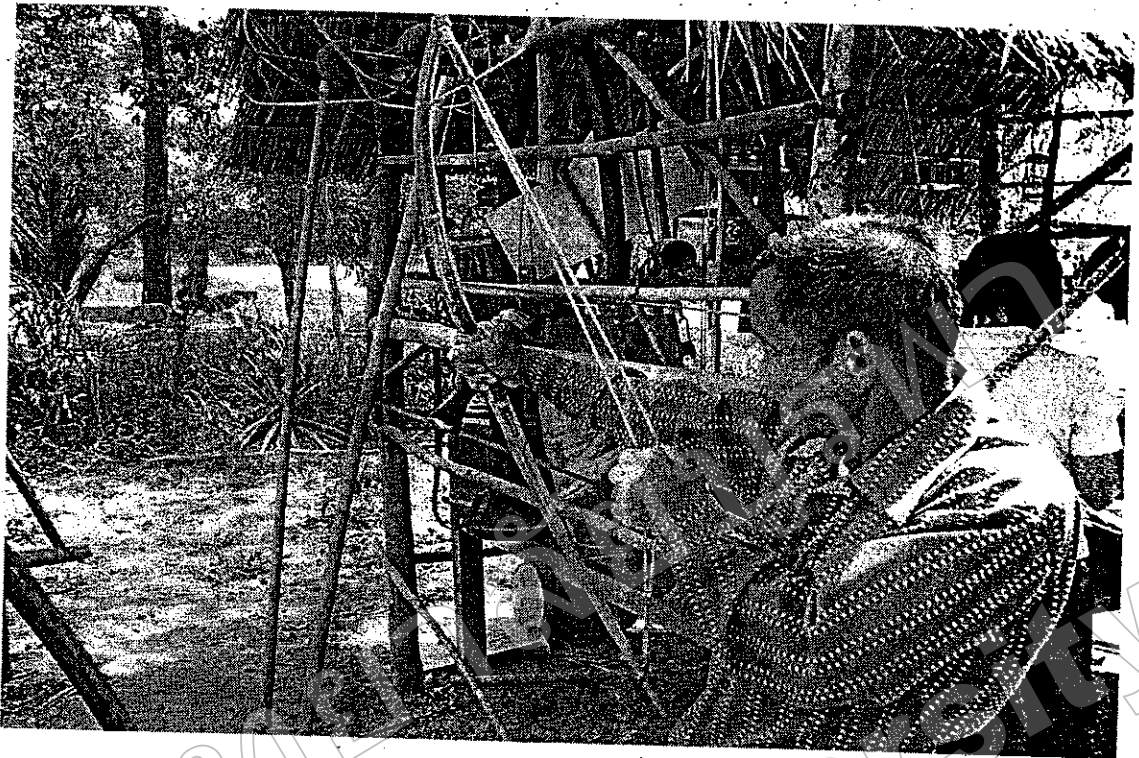
ภาพที่ 22 ขั้วของเครื่องใช้ในพิธีการตัด (แต่งงาน 1)

ภาพที่ 23 ข้าวของเครื่องใช้ในพิธีการศักดิ์ (แต่งงาน 2)

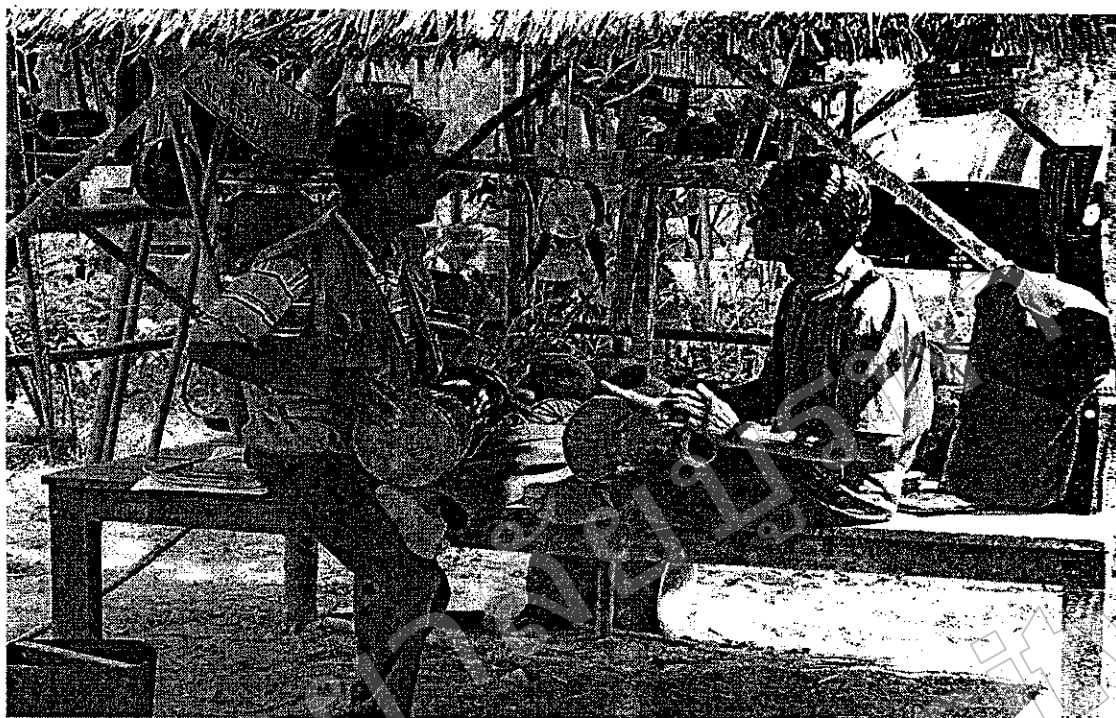
ภาพที่ 24 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ

ภาพที่ 25 การประดิษฐ์และสาริตการยี่งรแบบชาวของ (1)

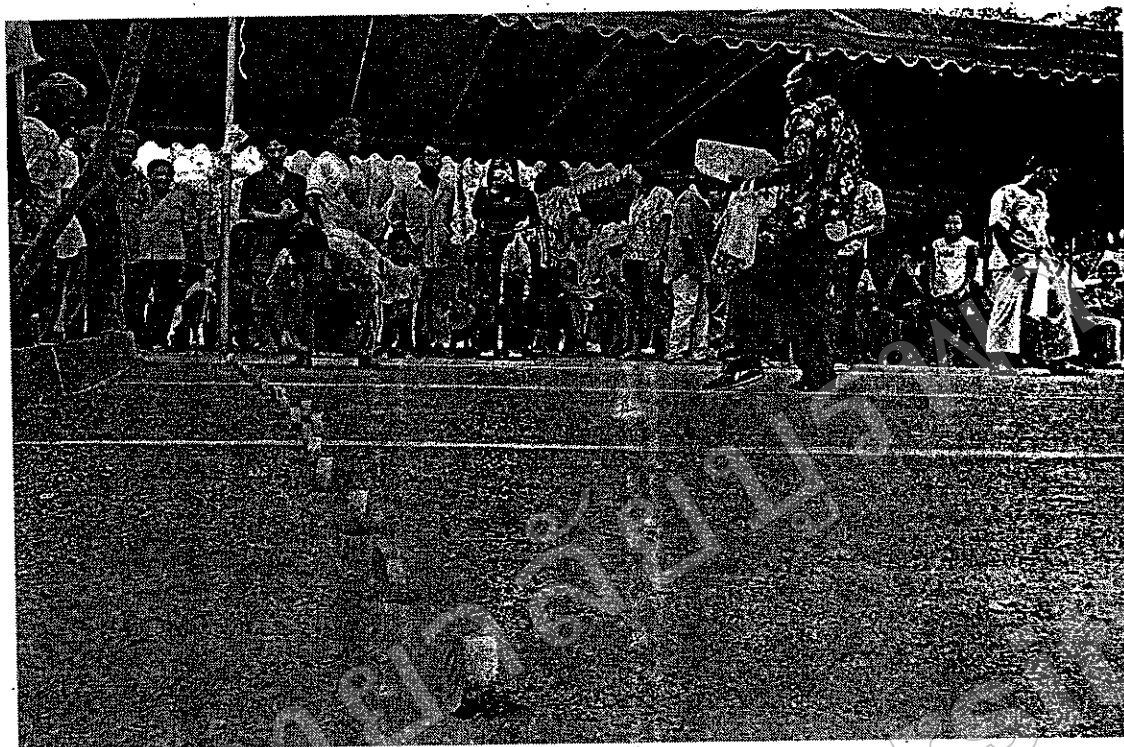
ภาพที่ 26 การประดิษฐ์และสาริตการยี่งรแบบชาวของ (2)

ภาพที่ 27 เครื่องดนตรีของชาวชอง

ภาพที่ 28 สภาพความเป็นอยู่แบบระบบเครือญาติ

ภาพที่ 29 การละเล่นตะบ้ำในแบบชาวซอง

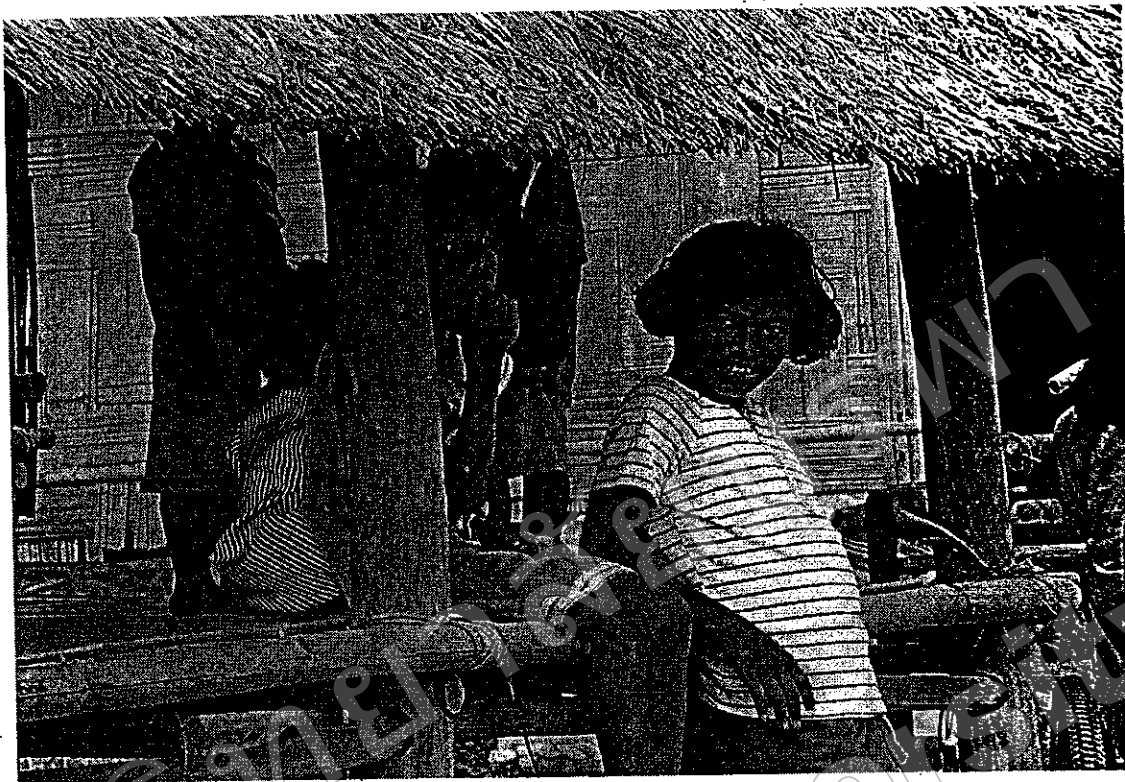
ภาพที่ 30 การละเล่นและการแข่งขันการยิงธนูในแบบชาวซอง (1)

ภาพที่ 31 การละเล่นและการแข่งขันการยิงธนูในแบบชาวซอง (2)

ภาพที่ 32 ชาวซองอาวุโสผู้ให้ข้อมูล

ภาพที่ 33 เขานของผู้ให้ข้อมูล

ภาพที่ 34 การเก็บกระวานจากสวน

ภาพที่ 35 การนำกระวานมากองรวมกันแล้วปลิดเอาแต่เมล็ด

ภาพที่ 36 การนำกระวานไปร่อนเพื่อแยกผงออก

ภาพที่ 37 การนำเมล็ดกระวานไปย่างแห้งในกระบะ

ภาพที่ 38 การบรรจุกระวานใส่กระสอบและแบกมาไว้ที่หมู่บ้านเพื่อรอการจำหน่าย